

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ivsti Rycqvii Canonici Gandavensis, Civis Romani, De
Anno Secvlari Ivbileo Syntagma**

De Rycke, Josse

Antverpiae, 1624

Capvt X. Indvlgentiae nomen Latio familiare. quo hodie sensu Christianis
vsurpatum. De Satisfactione, Igne Purgatorio, Thesauro Ecclesiæ, Claium
Potestate quædam è doctrinâ Orthodoxorum prolata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64507](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64507)

CAPVT X.

*INDVLGENTIAE nomen Latio familia-
re . quo hodie sensu Christianis vsurpa-
tum . De Satisfactione, Igne Purgatorio,
Thesauro Ecclesie , Clauium Potestate
quedam è doctrinâ Orthodoxorum pro-
lata.*

VM IUBILEI & INDVLGENTIARVM eadem origo sit, neque alio quàm istarum nomine olim censeren- tur, vulgoque à Scriptoribus com- munitè explicari soleant; ope- rapretium fortasse erit si, de INDVL- GENTIARVM ac REMISSIONVM apud Orthodo- xos Auctoritate, & Antiquitate, pauca in me- dium attulero. Pauca, inquam, vt in re iam sæ- piùs actâ, & à viris Magnis, Sectariorum an- tagonistis, minutissimè solidissimeque disputa- tâ. INDVLGENTIÆ nomen (nequis sciolus aut morosus, vt barbarum & ineptum, hoc sensu, aspernetur) ab Imperatoribus ac veteribus I. C. ita vsurpatum est, vt Remissionem quamdam *κρηθολικὴν* criminum, publicæ ferè lætitiæ causâ concessam, propriè ac solemniter significaret. Vnde Titulus est in Codice Theodosiano *de Indulgentiis criminum*, in quo nominatim Lege tertiâ, vt obseruat Bellarminus, Remissio quoad pœnam Legibus debitam INDVLGENTIA voca- tur.

*l. Luc. ff. ad
S. C. Turpil.
c. l. Indulg.
C. de gen.
abol.
generalis.*

*l. de Indulg.)
c. 1.*

Sub Golt. in
Thef. Anf.

ibid. c. 8.

tur. Eas condonationes **INDVLGENTIAS** etiam-
 vocat Ammianus Marcellinus Lib. xvi. & Opta-
 tus Mileuitanus Lib. ii. aduersus Parmen. his
 verbis: *Tempeſtas perſecutionis peracta eſt, & deſi-
 nita eſt, iubente Deo, Indulgentiam mittente Ma-
 xentio.* Quare Imperatores qui huiusmodi re-
 rum liberales eſſent, ſcribentium adulatione,
INDVLGENTISSIMI PRINCIPES, in Veteribus Mo-
 nimentis quandoque nominantur. Hanc igitur
 vocem mutuati inde Theologi, & I. C^ſ. noſtri,
INDVLGENTIAM vocauerunt, *Pœna temporanea Deo
 ob peccata noſtra debita, extra Sacramentum Pœni-
 tentiæ, factam relaxationem: ſic tamen vt Diuina
 Juſtitia per applicationem Meritorum, quæ The-
 ſauro Eccleſiæ continentur, ſatiſſiat.* Quæ deſi-
 nitiõ eſt per ſe ſatis clara ſit, vt pote à magno illo
 Eccleſiæ lumine Cardinale Bellarmino ferè
 mutuata; clarior tamen fiet ſi naturam ipſius
SATISFACTIONIS, vnde rei Indulgentiariæ maxi-
 mè pendet explicatio, breuiter expoſuerimus.
 Duo omninò Mala eſſe fatentur Theologi quæ
 è peccato originem ſuam ducant: hoc Maculæ,
 ſiue *Culpæ*, illud Supplicij, vel *Pœnæ*, ipſorum
 Scholæ appellant. In confeſſione quidem deli-
 ctorum coram Sacerdote, Chriſti Vicario, le-
 gitimè factâ à Maculâ, vel Culpâ, Chriſtiani
 expurgantur; eademque operâ à pœnâ æternâ,
 cui fortè erant obnoxij, liberantur; euenit tamen
 ſæpiſſimè vt remiſſâ culpâ, & æterni ignis puni-
 tione ſublata, Pœna quædam temporanea Deo
 ſoluenda permaneat, ad quam opus ſit Satiſſa-
 ctionis adiumento. Quæ niſi fiat in mortali hac
 vitâ ſiue per nos, ſiue per Eccleſiam noſtro no-
 mine;

mine; Ignis purgatorij supplicio, in alterâ, neces-
 sariò eluenda. Et in hac quidem vitâ, in quâ
Tempus acceptabile est, & dies salutis, parvâ sæpè 2. Cor. 6.
 operâ Pœnitentiæ impensâ, Sacrificie Remissio-
 nibus in subsidium assumptis, magnos cruciatus
 euadimus; in alterâ verò, quæ *nouissimum qua-* Matth. 8.
drantem exigit, magnis cruciatibus parua lue-
 mus peccata, & ab iniquitatis, etiam minimæ,
 scoriâ ad purum purgabimur, & excoquemur.
 Quare terribiles istos Prophetarum locos in
 eum sensum adducit Magnus Augustinus, Lib. 20. de Civ.
c. 25.
 Isaiaë IV. *Abluet Dominus sordes filiarum Sion, &*
sanguinem Ierusalem lauabit de medio eius, in spiri-
tu iudicij, & in spiritu ardoris. Malachiæ III. *Ip-*
se quasi ignis constans, & emundans argentum, &
purgabit filios Leui, & colabit eos quasi aurum & ar-
gentum. Idè fortissimus CHRISTI testis D.
 Cyprianus, felices eos existimabat qui acerbis-
 simi etiam Martyrij pœnis toleratis, ignem il-
 lum expiatorium euaderent: ac si aliquis obo-
 lo vno numerato talentorum aliquot impensam
 redimeret. Verba ipsius sunt è Libr. IV. Episto-
 larum: *Aliud est longo dolore pro peccatis cruciatum*
emundari, & purgari diu igne; aliud peccata omnia
passione purgasse. Ignis certè illius pœnam omni-
 bus pœnis ac suppliciis, quæ in hac vitâ tolerari
 possint, longè grauiorem esse, atque acerbio-
 rem, ex Veteri Ecclesiæ Traditione, & SS. Cypria-
 no, Augustino, Gregorio, Hilario Arelaten-
 si, V. Bedâ, aliisque Ecclesiasticis Scriptoribus,
 Theologi nostri adfirmant. Quamobrem nihil
 mirandum si tormenti huius acerbitatem leniri
 sibi petat Prudentius, pius & eruditus Pœta.

At mihi Tartarei satis est si nulla ministri
 Occurrat facies, auida nec flamma gehenna
 Deuoret hanc animam,mersam fornacibus imis;
 Esto cauernoso, quia sic pro labe necesse est
 Corporeâ, tristis me sorbeat ignis Auerno:
 Saltem mitificos incendia lenta vapores
 Exhalem, astuq; calor languente tepescat.
 Lux immensa alios, & tempora vincla coronis
 Glorificent; me pœna leuis clementer adurat.

lib. 4. de
 Conf.

Seuerinus quoque Boëtius (quod nescio an ha-
 ctenus obseruatum sit) verbis Diuinæ Philoso-
 phiæ, magna animarum supplicia post defunctum
 morte corpus relinqui asserit, quarum aliæ pœnali
 acerbitate, aliæ purgatoriâ clementiâ exerceantur.
 Vbi duo notabilia àrtibetæ consideranda sunt,
 Magna supplicia, & Purgatoria clementia. Suppli-
 ciorum enim magnitudo ea est in Igne, quam
 diximus; clementia verò Dei etiam illhic, quod
 animæ illæ consumptæ non sint, absque vllâ spe, nec
 æternis ignibus, prout fortè meruerant, deputa-
 tæ. Rideant hæc & subsannent substrictâ nare
 δοκωτοροφου quidam, & argutuli (vt sibi videntur)
 Sectarij nostri æui quasi anile delirium, aut
 somnij interpretamenta, vel fabellam aliquam
 (vti ludere ipsis libet) è Platoniceis sublellis cõ-
 fictam; illi, inquam,

in speciem
 sapientes.

— qui stultitiam nauseant,

Et, vt putentur sapere, cælum vituperant.

Rideant verò miseri, subsannent, vituperent;
 ego cum vniuersâ Ecclesiâ, quæ hanc doctri-
 nam constanter semper tenuit, & cum talibus vi-
 ris, bonisque omnibus, anilitatis, vel, si quid de-
 terius est, accusari ab ipsis malo, quàm inter
 Thale-

Thaletes eorum aut Solones fatuæ Sapientiæ nomine cenſeri. At ſi quis fortè ex iſto numero, Dei miſeratione, reſipſcens, & ad ſe rediens, pharmaca quæret peſtiferæ opinioni amouendæ; iſ ea videat quæ è S. Scripturæ libris, Veterum Conciliorum ac Patrum auctoritate, de *Purgatorij Ignis ſupplicio*, Franciſcus Turrianus Libr. pro Canonib. Apoſtolor. iv. Boëtius Epo in Appendice Syntagmatis de Indulgentiis, Ioannes Garetius in Aſſertione ſuâ, Cardinalis Bellarminus in Controuerſiis, Gregorius Valentia in locis Theologicis, & alij quamplurimi ſcriptores Orthodoxi tradiderunt. Huic ſupplicio euitando, vel emolliendo, *τὴν ἠγνοροποιῶν* re-
 medium ab Eccleſiâ Sanctâ proponitur: cuius præcipua opera illud Raphaelis Archangeli dictum in Hiſtoriâ Tobię complectitur: *Bona eſt Oratio, cum Ieiunio, & Eleemoſynâ*. Sicut enim auium corpora duarum remigio alarum librantur, ac ſuſum tendunt; ita Oratio, quæ inſtar Aquilæ, volucrum Reginæ, altiſſima petit, ac *eleuatio mentis in Deum eſt*, felicius ſubuolat ſi
 duabus illis aliis appoſitis ſuſtentetur, & à terrâ eleuetur. At verò cum, è vulgato Iuriſconſultorum pronun-
 ciato, *Pœna debeat reſpondere delicto*; ſit ſæpenumerò vt grauiſſimis peccatis admiſſis vix leuiter Deo offenſo ſatiſſiat: ſiue id animi ſocordia impediatur, ſeu corporis imbecillitas, aut vitæ huiuſcè breuitas animi promptitudinem interrumpant. Manet ergo obærata Deo anima, & quamuis ob Sacramenti Pœnitentiæ virtutem æternas pœnas euadat; cæleſti tamen Gloriæ, propter adhærentem ſibi labem, adhuc
 tranſcribi

Satisfactio-
nis.

Bona cap. 12.

Damasc. lib. 2.
Orth. fid. c. 14

transscribi non potest. Quorsum igitur fugiendum in tanto periculo, cuiusue tunc auxilium, aut subsidium, implorandum? MATRIS scilicet BENIGNISSIMÆ, ECCLESIAE ROMANÆ CATHOLICÆ, quæ, Filiorum inopiam aut imbecillitatem miserata, ipsa pro Filiis satisfacit, impensis incomparabilis illius Thesauri diuitiis, quem ex Sanguine Redemptoris, Deiparæ Virginis, Iustorumque omnium Meritis collectum, velut *Sanctius* quoddam *Aerarium*, aut *κλήροσ κληροτόν* possidet, in publicâ necessitate per Supremum Sacerdotem liberaliter dispensandum. De quo verè pretioso Thesauo GREGORII XIII. PONT.

In Diplom.
Anni 1575.
Subil.

MAX. *ἢ παραγίτῃ* verba pretiosa proponam: Dominus (inquit) ac Redemptor noster IESVS CHRISTVS, qui pro ineffabili charitate suâ serui formam accipiens, acerbissimam Crucis mortem subire dignatus est, vt Deo Patri genus humanum reconciliaret, atque in sortem hereditatis æternæ vocaret; volens nostrâ plenius succurrere imbecillitati, & donum hoc pretiosissimo ipsius SANGVINE copiosius communicare; ne lapsis, post Regenerationis lauacrum, opportunum eiusdem Diuinæ Misericordiæ deesset subsidium; B. PETRO Apostolorum Principi, eiusque deinceps successoribus, suis in terris Vicarijs, sanctæ CATHOLICÆ ROMANÆ præpositis ECCLESIAE (quæ CÆTERARVM OMNIVM CAPVT, MATER, ET MAGISTRA est) potestatem dimittendi peccata plenissimam reliquit: ac THESAURO prætereâ immenso Meritorum eiusdem Passionis, cui etiam Gloriosissima semper Virginis MARIE, omniumque Sanctorum Merita accedunt, idcirco ditauit Ecclesiam, Sponsam suam: eumque prædictis B. PETRO,

TRO,

TRO, & successoribus dispensandum commisit, ut ex eo ceteri Fideles pro temporalibus pœnis, ex remissis culpis sapius remanentibus, ad satisfaciendum adiuti, ad percipiendos cœlestis Gratia fructus expeditiores redderetur. Quæ ideò liberaliùs adscripsimus quòd doctrinam de Ecclesiæ Thesauro, immensis aliorum voluminibus clausam, breuiter ac eleganter aperiant: pondus etiam habeant ab illo prolata, cuius labia custodierunt scientiam, & Malach. 2. è cuius ore, tamquam Sacerdotum Sacerdotis, ac Diuinarum rerum interpretis summi, Legem meritò requirimus. Enimuerò Thesaurum illum *immensum*, ut eum GREGORIUS appellat; *inconsumptibilem* (sicuti à CLEMENTE VI. in Cō- Extrau. Vni- gen. de Pap. & Rem. stitutione illâ pulcherrimâ vocatur) solus ROMANVS PONTIFEX, tamquam DEI IN TERRIS VICARIUS, AC LEGITIMVS PETRI SVCCESOR, dispensandum, fidelibusque per Ecclesiæ Sacramenta dispertiendum; solus Ligandi atque Soluendi Potestatem primariam, clauisque regni cœlestis accepit. Quam Potestatem etiam nullo non tempore Põtificalis Dignitas in cœtu Fidelium exerceat, Anno tamen illo plenæ Remissionis, ac solidæ Libertatis, Anno, inquam SACRO IUBILEO conscientiarum vincula liberalissimè soluuntur, omnisque Fons gratiarum ac cœlestium charismatum largissimè aperitur. Solis tamen credentibus aperitur; dicente oraculo illo Byzantino: PETRVS à FILIO, Chryl. in Act. Apost. *super omnes qui FILII sunt, potestatem accepit, non ut Moses in gente vnâ, sed in vniuerso terrarum orbe, istis FILII verbis: PASCE OVES MEAS. Cui Magni Augustini testimonium adiungam ex Orbe nostro* Serm. de SS. Apost.

Occi-

Occidentali: Quis plebeium Piscatorem [de PETRO loquitur] facile crederet Principem Regibus obsistere, Reges sanctificare, Regnis omnibus imperare, Mundum franare legibus, Dæmones calcare sub pedibus, iubere virtutibus, calum hominibus aperire cum veller, claudere cum placeret: immortale regnum conuersis donare, negare peruersis: merita Mundi cognoscere, culpas & crimina hominibus relaxare! O inestimabilis, o immensa potestas! hominem in terrâ positum tenere calum! ecce ad nutum PETRI Diuini Verbi claustra patefcunt. accepit enim claves regni calorum à CHRISTO vt, solutis vinculis delictorum, aperiret credentibus cælum. Age igitur quisquis pius, quisquis Orthodoxus, qui cathedra Petri communionem sociaris, inestimabili hoc bono fruiere. Deo gratus esto. Tu verò quem, veteri & inextricabili nexu, vel criminum compedes obstrictum tenent, vel impietatis aut Hæreseon laquei præfocant, & strangulant; excute iniquitatis iugum, & ad *arbitrium* Romanam confugiens, Diuinâ si fortè miseratione liberatus, iubilum illud Dauidicum incine: *Anima nostra sicut passer erepta est, de laqueo venantium. Laqueus contritus est, & nos liberati sumus. Adiutorium nostrum in nomine Domini, qui fecit calum & terram. Adiuua, o Magne Deus, cæli & terræ formator, cordium reformator; ac Votum hoc miseris istis prospera & fortuna.*

Hieronym. ad
Dam.

immunitatem.

Psalm. 115.

C A-